

23 313**Akte tot wijziging van het Protocol betreffende de Statuten van de Europese Investeringsbank waarbij de Raad van Gouverneurs de bevoegdheid wordt verleend tot de oprichting van een Europees Investeringsfonds****Nr. 1****BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN**

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 3 september 1993

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 7 september 1993. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens één van beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 7 oktober 1993.

Ter voldoening aan het ter zake bepaalde in de Grondwet,¹ de Raad van State gehoord, heb ik de eer U hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen de op 25 maart 1993 te Brussel tot stand gekomen Akte tot wijziging van het Protocol betreffende de Statuten van de Europese Investeringsbank waarbij de Raad van Gouverneurs de bevoegdheid wordt verleend tot de oprichting van een Europees Investeringsfonds (Trb. 1993, 95).²

Een toelichtende nota bij het verdrag treft U eveneens hierbij aan. De goedkeuring wordt alleen voor Nederland gevraagd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
P. H. Kooijmans

¹ Art. 91, (1), add. art. XXI, (1)(a) G.W. en art. 61, (3), G.W. 1972.

² Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

TOELICHTENDE NOTA

1. Inleiding

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt omdat het uitsluitend opmerkingen van redactionele aard bevat (artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State).

De onderhavige Akte, waarbij de Statuten van de Europese Investeringsbank (EIB) worden gewijzigd, is op 25 maart 1993 te Brussel door de Permanent Vertegenwoordigers van de lid-staten van de Gemeenschap ondertekend. Met deze wijziging wordt de EIB de mogelijkheid gegeven een «Europees Investeringsfonds» (EIF) op te richten.

Aangezien de statuten van de EIB zijn opgenomen in een protocol bij het Verdrag van Rome tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, diende deze statutenwijziging door een formele wijziging van dat protocol tot stand te worden gebracht, in overeenstemming met artikel 236 van het EEG-verdrag.

2. De EIB Statutenwijziging

Van de drie artikelen van de onderhavige Akte wijzigt alleen artikel A het Protocol betreffende de Statuten van de EIB. De artikelen B en C bevatten de gebruikelijke slotbepalingen.

Aan het Protocol wordt een nieuw artikel 30 toegevoegd, bestaande uit zes leden.

Het eerste lid verleent de Raad van Gouverneurs van de EIB de mogelijkheid om bij eenparigheid van stemmen te besluiten een Europees Investeringsfonds op te richten. Het EIF zal rechtspersoonlijkheid bezitten en financieel onafhankelijk zijn van de Gemeenschap en de EIB.

De statuten van het EIF worden – eveneens bij eenparigheid van stemmen – door de Raad van Gouverneurs vastgesteld, in overeenstemming met het tweede lid.

In het derde lid wordt de EIB de mogelijkheid geboden deel te nemen in het beheer van het EIF en bij te dragen tot het kapitaal van het Fonds, in afwijking van het algemene verbod op deelneming in ondernemingen van artikel 20, tweede lid, van het Protocol. De hoogte van het bedrag van deelname door de EIB wordt door de Raad van Gouverneurs besloten bij eenparigheid van stemmen.

Ook de EEG kan, blijkens het vierde lid, lid worden van het EIF en bijdragen tot het geplaatste kapitaal ervan, evenals financiële instellingen die gevestigd zijn in één van de lidstaten van de EEG, zoals particuliere banken, die belang hebben bij de doelstellingen van het EIF.

De voorrechten en immuniteiten van het EIF, de leden van de organen van het Fonds en de personeelsleden zijn, waar het de uitoefening van hun taken betreft, op grond van het vijfde lid, die, welke zijn vervat in het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de EEG (Trb. 1965, 130; PbEG L 152/13).

Voorts worden aan het EIF een aantal belastingvrijstellingen toegekend.

Op grond van het bepaalde in het zesde lid kunnen de leden van het EIF en de lid-staten bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in beroep gaan tegen door de organen van het EIF getroffen maatregelen.

3. Het Europees Investeringsfonds

a. Constitutioneel karakter van de Statuten van het EIF

De statuten van het EIF, welke in ontwerp ter inzage ter griffie zijn gelegd, behoeven hier te lande geen parlementaire goedkeuring. Op grond van het zojuist besproken eerste lid van het nieuwe artikel 30 van het EIB-protocol zullen de statuten van het Europees Investeringsfonds de vorm krijgen van een besluit van de Raad van Gouverneurs van de EIB en zullen deze statuten hier te lande onder het bepaalde in artikel 92 van de Grondwet vallen.

b. Oprichting van het EIF

Tot de oprichting van het EIF is besloten door de Europese Raad te Edinburgh van 12 december 1992. In de Verklaring over de bevordering van het economisch herstel in Europa (Conclusies van het Voorzitterschap, bijlage 4 van deel A, blz. 3; Kamerstukken II, 1992/93, 21 501-20, nr. 25) wordt de Ecofin-Raad en de EIB in overweging gegeven zo snel mogelijk tot oprichting van een Europees Investeringsfonds over te gaan. Met een kapitaal van 2 miljard Ecu, bijeen gebracht door de EIB, andere financiële instellingen en de Commissie zouden tot zo'n 5 à 10 miljard Ecu aan garanties kunnen worden verleend. Aldus zouden projecten tot een bedrag van 20 miljard Ecu kunnen worden gesteund. Op basis hiervan zijn de ontwerp-statuten van het EIF opgesteld, welke inmiddels zijn goedgekeurd door de Raad van Bewind van de EIB, en liggen deze nu voor politiek akkoord voor bij de Raad van Gouverneurs. Deze kan evenwel slechts tot formele besluitvorming tot oprichting van het Fonds overgaan, nadat de onderhavige statutenwijziging van de EIB daartoe de bevoegdheid heeft verleend, met andere woorden: nadat de onderhavige Akte in werking zal zijn getreden (zie artikel B van de Akte).

c. Doelstellingen van het EIF

De doelstellingen van het EIF zijn tweeledig:

- de ontwikkeling van transeuropese netwerken (TEN's) in de sectoren telecommunicatie-, energie- en vervoersinfrastructuren; en
- de ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen.

d. Lidmaatschap van het EIF

De aandeelhouders in het Fonds zullen zijn de EIB, de Gemeenschap (vertegenwoordigd door de Commissie) en geïnteresseerde particuliere banken. Voor de deelname van de Gemeenschap is een besluit van de Raad op grond van artikel 235 van het EEG-verdrag vereist. De directe budgettaire kosten blijven beperkt tot het in te leggen kapitaal.

e. Juridische status van het EIF

Het EIF zal een juridisch en financieel van de EEG en de EIB te onderscheiden organisatie zijn, gevestigd onder internationaal publiekrecht. Het Fonds zal rechtspersoonlijkheid bezitten. «Besluiten» van het EIF zullen hier te lande niet vallen onder het bepaalde in artikel 92 van de Grondwet, daar zij voor het Koninkrijk geen volkenrechtelijke verbindendheid met zich mee brengen.

f. Financiering van het EIF

Het EIF krijgt een aanvangskapitaal van 2 miljard Ecu. De EIB heeft een kapitaaltaandeel van 40%, de Gemeenschap van 30% en de resterende 30% is bestemd voor de financiële instellingen. Het in te leggen kapitaal bedraagt 20%, te betalen over een periode van vier jaar. Dit betekent dat de budgettaire lasten voor de Gemeenschapsbegroting in totaal 120 miljoen Ecu zullen bedragen en de jaarlijkse kosten 30 miljoen Ecu. Deze bedragen zullen uit de EG-begroting worden gefinancierd.

g. Activiteiten van het EIF

De activiteiten van het Fonds zullen bestaan uit de verstrekking van garanties en, in een latere fase, de verstrekking van risicodragend kapitaal via intermediairs. De begunstigden van de garanties zijn in de eerste plaats de leden van het Fonds; maar ook niet-leden kunnen daarvoor in aanmerking komen, zij het dat het in de bedoeling ligt hun aandeel niet meer dan 25% van het totaal aan garanties te laten bedragen. Voorts is het mogelijk dat garanties worden gegeven voor TEN-projecten die met aan de EG grenzende landen worden ondernomen.

De garantieverlening zal financieel gezien verreweg de belangrijkste activiteit van het EIF zijn. De garantie mag tot 50% van de projectkosten bedragen. Het totaal dat aan garanties kan worden verstrekt wordt bepaald door de zogenaamde «gearing ratio». Dit is de verhouding tussen de som van de uitstaande garanties en het geplaatste kapitaal. De gearing ratio zal in eerste instantie 3 bedragen, met de mogelijkheid dat deze successievelijk wordt opgetrokken naar 5, en in een later stadium (als voldoende reserves zijn opgebouwd) tot 8. Bij laatstgenoemde ratio is dus een garantiebedrag van 16 miljard Ecu haalbaar.

h. Organisatie van het EIF

Aan het hoofd van het EIF staat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, die in principe alle bevoegdheden heeft ten aanzien van management, activiteiten en administratie. Deze bevoegdheden kunnen geheel of gedeeltelijk worden gedelegeerd. Stemrecht wordt toegekend overeenkomstig het aandeel in het geplaatste kapitaal. Het dagelijks management komt te berusten bij het Financieel Comité, dat bestaat uit drie personen, één voor iedere categorie aandeelhouders. Voorts wordt een Raad van Toezicht ingesteld, bestaande uit zeven personen: drie namens de bank, twee namens de Commissie en twee namens de financiële instellingen. De Raad van Toezicht bereidt onder meer de Algemene Vergadering voor en beslist over grote projecten. Tevens controleert de Raad van Toezicht de activiteiten van het Financieel Comité.

4. Koninkrijkspositie

De Akte zal, evenals het EEG-verdrag, voor wat het Koninkrijk betreft alleen voor Nederland gelden.

De Minister van Financiën a.i.,
R. F. M. Lubbers

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
P. Dankert